

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се подaje у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Његово Величанство Краљ Петар I. благоволео је, на предлог Министра унутрашњих дела, поставити:

за лекара среза ражањског Д-р Јована К. Краинчанића, лекара среза азбуковачког, — по молби.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 2. децембра 1905. год. у Београду.

РАЗГРУПИСАВАЊЕ ОПШТИНА

Указом Његовога Величанства Краља Петра I. одобрено је решење Народне Скупштине, сазване у редован сазив за 1905. год., које гласи:

„Да се село Страјево, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од своје досадање општине „тегошничке“, у срезу власотиначком, округа врањског и прида општини „добровишкој“, — у истом срезу и округу“

„Да се село Горња Расовача, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од своје садање општине југбогдановачке, у срезу добричком, округа топличког, и споји са општином старобожурском, у истом срезу и округу“.

„Да се села: Узовница, Постење и Грачаница, по изјављеној жељи својих становника, одвоји од своје досадање општине узовничке, у срезу азбуковачком, округа подринског, и образују засебне општине и то: село Узовница, општину „узовничку“, — а села: Постење и Грачаница општину „грачаничку“, — у истом срезу и округу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 30. новембра 1905. год. у Београду.

РАСПИС

Свима окружним начелствима и свима општинским судовима

По члану 181. закона о изменама и допунама у закону о општинама, од 3. децембра 1905. године, избор председника општинских судова, кметова, одборника и њихових заменика, за 1906 и 1907 годину, извршиће се у целој земљи, на дан 15. јануара 1906. године.

На основу §§ 7. и 10. закона о устројству централне државне управе, и чланова: 22., 142. и 146. закона о општинама, наређујем свима полицијским и општинским властима: да благовремено и најпажљивије припреме, све што треба, све

што им дужност налаже, да се ови избори правилно и тачно по закону изврше. Нарочито им скрећем пажњу на следеће:

I.

Да општинске власти саставе гласачко-бирачке спискове тачно по чл. 21, 21. а., 22, 23, 24 и 25 закона о општинама; да их благовремено пошаљу надлежном првостепеном суду на потврду, и да их потврђене, по пријему од суда, изложе, односно обзнане у року и на начин прописан у чл. 24 и 25. закона о општинама.

Ове спискове општинска власт ће саставити по овим формуларима:

(Формул. А)

Општина . . . . . Срез . . . . .
Округ . . . . .

НЕАЗБУЧНИ СПИСАК

бирача општине . . . . . који имају право да бирају општинске часнике и да гласају на збору општинском

Редни број	Број пореске књиге (расписно-реда пореза)	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ	ЗАНИМАЊЕ	МЕСТО СТАНОВАЊА	Примедба: (Учињене исправке, и на основу чије одлуке: датум и број решења.)
1					
2					
3					

Овај неазбучни списак бирача општине . . . . . има . . . . . листова, на којима је уписано . . . . . бирача.

дан, месец и година.

место (општински печат)

Председник општинског суда
Н. Н.

Одређени одборници:
Н. Н.
Н. Н.
Н. Н.

(Формул. В.)

Општина . . . . . Срез . . . . .
Округ . . . . .

АЗБУЧНИ СПИСАК

бирача општине . . . . . који имају право да бирају
општинске часнике и да гласају на збору општинском

Редни број	Редни број неазбучног списка	ИМЕ И ПРЕЗИМЕ ПО АЗБУЧНОМ РЕДУ	ЗАНИМАЊЕ	МЕСТО СТАНОВАЊА	Примедба: (Учињене исправ- ке, и на основу чије одрлуке: ДАТУМ И БРОЈ РЕШЕЊА.)
1					
2					
3					

Овај азбучни списак општине . . . . . има . . . . .
листова, на којима је уписано . . . . . бирача и то
под писменима: А . . . . . Б . . . . . В . . . . . Г . . . . .
Д . . . . . Ђ . . . . . Е . . . . . Ж . . . . . и т. д.
Укупно . . . . . бирача.

Дан, месец и година

Место. (општински печат)

Председник
општинског суда
Н. Н.

Одређени одборници:
Н. Н.
Н. Н.
Н. Н.

Број листова у потврди свакога списка, као и број бирача
у свима рубрикама у потврди означеним, попуниће се сло-
вима — речима.

Овако састављене и од општинске власти потврђене аз-
бучне спискове, сваки општински суд ће послати надлежном
првостепеном суду на потврду, у по два примерка до 15. де-
цембра ове године. (Члан 23. закона о општинама). У случају
немогућности, да их пошаље до тога рока, послаће их изу-
зетно само за ову годину, у најкраћем могућем року, а нај-
даље до 20 децембра ове године. Изложиће их и обзнанити
одмах по пријему од првостепеног суда, на начин и у року,
како је прописано чл. 25. (измене) зак. о општинама.

Судови општински, изузимајући вароши, у којима се
налазе првостепени судови, слаће спискове првостепеном суду
преко поште, у писму препорученом. А ако се исти, било од
општинских, било од првостепених судова, шаљу преко над-
лежне полицијске власти, ова је дужна, да их одмах, чим их
прими, најбржим путем доставља на реверс коме су упућени.
На писмима — пакетима — у којима се шаљу бирачки спи-
скови, свака власт ће, ради бржега и тачнијега рада, напи-
сати: „Бирачки спискови“.

По тражењу исправки гласачко бирачких спискова, по-
ступиће се по чл. 26, 27, 27. а, 27. б, 27. в, и 27. г. закона
о општинама. По члану 27. д., бирачки спискови морају се за-
кључити на пет дана пред одређени избор или збор.

После тога рока неће се у њих моћи накнадно увести нико,
осим случаја из чл. 27. под в., ако првостепени суд после тога
рока буде донео своје решење.

II.

По члану 39. закона о општинама, одбор општински нај-
даље на пет дана пре избора општинских часника, изабраће,
едног писменог грађанина, пуноправног бирача из исте оп-

штине, за председника бирачког одбора, одређујући му и заме-
ника. У исто време одбор ће изабрати за чланове бирачког од-
бора, два одборника из исте општине, којима ће такође одре-
дити по једнога заменика.

Председник и чланови општинског суда не могу бити
бирани за председника бирачког одбора.

Овако изабрани председник, два одборника и представник
или заменик сваке кандидатске листе, сачињавају бирачки од-
бор за избор општинских часника. Председнику и двојници од-
борника, чланова бирачког одбора, које бира општински одбор,
и њиховим заменицима, суд је дужан да саопшти избор бла-
говремено, а најдаље на 24 часа пре дана одређеног за из-
бор општинских часника.

Представнике и заменике кандидатских листа, суд оп-
штински није дужан ни позивати ни извештавати о њиховом
наименовању. Али их бирачки одбор (изабран од општинског
одбора) мора примити, са њима избор обављати, кад год се
сами пријаве, и све њихове примедбе унети у записник.

III.

По чл. 53. в. закона о општинама, избор председника,
кметова, одборника и њихових заменика, врши се једнога дана,
по кандидатским листама, које се састављају на начин прописан
у чл. 53. в, 53. г, 53. д, 53. е и 53. ж. закона о општинама.

У свакој кандидатској листи мора бити онолико канди-
дата, колико се часника тога дана бира. Сви кандидати морају
бити грађани исте општине, и као правни бирачи уписани у
бирачко-гласачке спискове. Да ли они имају или немају и све
остале услове, који се по закону траже, за важност избора
предложених кандидата, општински суд не расправља при при-
јему и потврђењу кандидатских листа. О томе су дужни да се
старају предлагачи, који ће и трпети штетне последице, ако
поред осталог не буду кандидовали лица, која поредирава
бирања, имају законске услове и да буду изабрана за часнике,
за које су кандидована.

По чл. 53. г. закона о општинама, у варошима које у са-
ставу своје општине имају и које село, и у сеоским општи-
нама, састављеним из више села, за председника се може кан-
дидовати и бирати пуноправни грађанин из ма кога места из
те општине. А за кметове морају се узети по један пуноправни
грађанин из свакога села, и један или више из вароши. За
одборнике и њихове заменике узете се из сваког села, или ва-
роши, онолики број кандидата, колики припада по сразмери пу-
ноправних грађана појединих села или вароши те општине.

У објави о сазиву збора, по чл. 35. и 37. закона о оп-
штинама, — а да би предлагачи као и бирачи у опште, благовре-
мено знали, колики се број одборника и њихових заменика има
кандидовати и бирати из појединих места у дотичној општини,
— поред осталог, означаће се тачно и број пуноправних гра-
ђана, за свако поједино место те општине, и број одборника
и њихових заменика из свакога села — вароши или варошице
— ако у састав општине долази више села; а тако исто озна-
чиће се тачно и укупан број одборника и њихових заменика,
који се имају изабрати за целу општину.

Објава — оглас — о сазиву збора за избор општинских
часника, на дан 15. јануара идуће године, саставиће се и об-
знанити у смислу наведених законских прописа што пре — у
времену од првога па најдаље до закључно шестога јануара
1906. године. Оверен препис ове објаве — огласа — дужан је
сваки општински суд да преда бирачком одбору, уз предају
изборног материјала на дан избора.

Кандидатске листе (писане или штампане) састављене у
смислу наведених законских прописа, а ради олакшице пред-
лагачима и општинским властима, састављаће се, и примљене
потврђивати, по овоме формулару:

(Формул. В.)

Кандидатска листа

За избор часника општине . . . . .
на дан 15-петнаестог — јануара 1906. године.

I.
Преседник општинског суда.

1. Н. Н. (занимање) из Н.

II.

Кметови :

2. Н. Н. (занимање) из Н.
3. » » » » Н.
4. » » » » Н.
и т. д. (ако их је више)

III.

Одборници :

5. Н. Н. (занимање) из Н.
6. » » » » »
7. » » » » »
8. » » » » »
9. » » » » »
10. » » » » »
11. » » » » »
12. » » » » »

IV.

Заменици одборника :

13. Н. Н. (занимање) из Н.
14. » » » » »
15. » » » » »
16. » » » » »
17. » » » » »
18. » » » » »
19. » » » » »
20. » » » » »
и т. д. (ако их је више)

Дан, месец и година

Место

V.

Представник листе

Н. Н. (занимање) из Н.

Заменик

Н. Н. (занимање) из Н.

Предлагачи :

(у општинама до 200 пор. глава — 25; од 200 до 500—50; од 500 до 800—75; и преко 800—100 предлагача).

Суд општине . . . . . уверио се : да су предлагачи ове листе испунили услове, који се траже по чл. 53. в. и 53. г. закона о општинама, — за то је на основу чл. 53. д. закона о општинама потврђује.

Бр.....

Дан, месец и година

Место

Председник општинског суда,

Н. Н.

Кметови :

(општински печат) Н. Н.

Деловођа, Н. Н.

На кандидатској листи могу, али не морају бити означени (именовани) представник и његов заменик (за бирачки одбор). Остали се услови по закону морају испунити, иначе је листа неуредна.

Овако састављену кандидатску листу, у два оригинална, равногласна, примерка, са потписима предлагача, и трећи такав исти примерак, без потписа предлагача, предају општинском суду, најмање два од потписаних на њој предлагача, на протоколу саслушања, најдаље на чет дана, пре одређеног избора, а то је у овом случају, најдаље до закључно деветог јануара идуће године.

Уз кандидатску листу, предлагачи предају и писмени пристанак свакога предложенога кандидата, написан и потписан на начин предвиђен у чл. 53. д. закона о општинама. Општински

суд ће издати реверс предлагачима, који му листу поднесу, одмах по пријему исте, и поступиће даље по чл. 53. д. закона о општинама.

За вароши: Београд, Ниш, Крагујевац и Лесковац, подноси се онолики број кандидатских листа, колики је предвиђен трећим ставом чл. 53. д. закона о општинама.

Бирачки одбор, на захтев ма кога од својих чланова, или услед ма какве сумње или потребе, има право да од општинског суда тражи оригиналну листу, ради сравњења са листом на гласачкој кутији залепљеном, и општински суд је дужан, да му оригиналну листу одмах покаже.

IV.

По чл. 53. и. закона о општинама, свака општина дужна је да набави сав изборни материјал од своје трешку. Тај материјал је онај и онакав исти, какав се употребљује и при изборима народних посланика. У колико је од истог заостало код појединих општина, уступа им се бесплатно на чување и употребу, и за избор општинских часника и за изборе народних посланика.

Државне власти, које су од појединих општина одузеле изборни материјал, дужне су да га врате општинама на реверс, одмах а најдаље до првог јануара 1906. године. У колико тај материјал не буде довољан, општине су дужне, да га допуне из својих средстава.

Да би се свака општина благовремено снабдела са потребним јој изборним материјалом, судови општински обратиће се одмах за набавку истог надлежним полицијским властима, а ове ће ме о сваком таквом захтеву одмах депешом известити, ради даљег управљања.

Сав потребни, законом означени изборни материјал, мора бити у свему спремљен, у свакој општини, најдаље до 14. јануара 1906. године закључно. Општински суд је дужан, по чл. 54. б. закона о општинама, да тако спремљен материјал преда на реверс бирачком одбору, на дан 15. јануара 1906. године у 7 сати пре подне у згради одређеној за гласање. Уз овај материјал и оверен препис објаве — огласа — о сазиву збора, општински суд ће предати бирачком одбору и по један примерак закона о општинама, са свима па и најновијим изменама и допунама у њему, од 3. децембра 1905 године.

V.

Законодавац је, при доношењу најновијих измена и допуна у закону о општинама — поштујући општинску самоуправу — стао на гледиште: да је наш народ дозрео за општинску самоуправу; да је већ довољно навикнут на тајно гласање, које је овим изменама уведено и за изборе општинских часника; да су општинске власти (суд и одбор општински) спремне и позване, да за изборе припреме све што им дужност налаже, и исте најсавесније и најтачније по закону изврше — без одређивања нарочитих председника бирачких одбора, са стране, ван појединих општина, и без излагања општина излишним трошковима. С тога је желети, да општинске власти с једне, и бирачи с друге стране, учине, све што им дужност налаже, да такво очекивање законодавчево и оправдају.

А да би се правилност избора што јаче загарантовала, од свију могућих злоупотреба, предвиђене су врло строге, врло осетне казне, како за поједине општинске органе, тако и за бирачке одборе, ако се и у колико огреше о поједине законске одредбе. Сматрам за дужност, да им нарочито скренем пажњу на измену чл. 159. закона о општинама, по коме је предвиђена казна, за дела тамо наведена, од 500—1000 динара, и на измену чл. 165. истог закона, по коме је предвиђена казна, за дела тамо наведена, од 300—2000 динара. Осуде за дела из оба наведена законска прописа, изриче надлежни првостепени суд.

Да ни једно од одговорних лица не би избегло заслужену казну, наређујем свима полицијским органима, а нарочито окружним и среским старешинама: да обрате најозбиљнију пажњу, како на припремне радње за одређене изборе општинских часника, тако и на рад бирачких одбора, за време избора, и да све оне, који се ма у чему о закон огреше, у границама закона и своје надлежности најстрожије казне; а све оне, за

које је надлежан суд, да одмах оптужују надлежном првостепеном суду. О свакој таквој кривици и у свакоме случају, одмах ће и мене известити.

Избори морају бити потпуно слободни, без икаквог незаконитог утицаја државних и општинских органа, и морају се извршити најстроже по закону.

Окружни и средњи начелници, контролисаће извршење ове наредбе, и учиниће све што им оужност налаже: да се сви прописи закона о општинама, који се односе на избор општинских часника, благовремено најтачније и најстроже изврше. У противном случају, они ће ми лично бити одговорни за свако лабаво, немарно и неблагоприятно извршење овога посла, у колико год то зависи од њих и од њихова надзора.

СТРУЧНИ ДЕО

СЕДМИ МЕЂУНАРОДНИ КОНГРЕС ЗА КАЗНЕНЕ ЗАВОДЕ

(НАСТАВАК)

Израз *превара* први пут се налази у француском закону од 19 и 22 јула 1791. Чл. 35 одељак 2 тога закона казнио је „оне који би долозно или помоћу лажних имена или лажних предузећа, или помоћу лажног кредита, или уображених нада или страха, злоупотребили лаковерност каквог лица и тиме дограбили целу или само део туђе имовине“... По овом закону је дакле било довољно за постојање преваре, да неко долозно злоупотреби лаковерност другога у циљу да измами имовину другога. Нејасност речи *долозно* довела је до озбиљних злоупотреба и отворила је врата многим жалбама, јер је стварана забуна између *грађанског* и *кривичног долуца*. Code pénal од 1810 донео је другу дефиницију преваре, у којој је избачена реч *долозно* и на тај начин отклоњена је забуна. Чл. 405 данас гласи: „Сваки који би, било употребом лажних имена или лажних својстава, било употребљујући обманљиве поступке у намери да неког увери у постојање лажних предузећа, уображеног уплива или кредита, или да створи наду или страх у какав успех, несрећан случај или ма у какав други уображен догађај, — учинио да му ко преда или изда новац, покретност или облигације, наредбе, менице, признанице, квите или разрешнице, и који би, једним од ових срестава, измамио или би покушао измамити целу или део туђе имовине, казниће се затвором од једне до пет година и новчаном казном од 50 до 3000 динара.

По чл. 496. белгијског казненог законика од 1867 који је врло сличан француском, извршио је превару „онај који, у намери да присвоји туђу ствар, учини да му ко преда или изда новац, покретност, облигације, признанице, разрешнице, било употребом лажних имена или лажних својстава, било употребом обманљивих поступака да неког тиме увери у постојање лажних предузећа, уображеног уплива или кредита, или да створи наду или страх у какав успех, несрећан случај или ма у какав други уображен догађај, или да на који други начин злоупотреби поверење или лаковерност...“

Аустријски казнени законик од 1852 у § 197 наређује: „ко лукавим представљањима или радњама доведе другог у заблуду, услед које неко, било то држава, општина или друго које лице, треба да претрпи штету у својој имовини или другим правима; или ко се у овој намери и на сад поменути начин користи заблудом или незнањем другога, извршио је превару, па било да је на то наведен себичношћу, страху, намером да другоме противзаконно помогне, било иначе ма којим другим узроком.“

Казнени законик за Немачко Царство од 1871 у § 263 доноси овакву одредбу о превари: „ко намери, да себи или неком трећем прибави какву противзакону имовну корист, туђу имовину оштети на тај начин, што привидним представљањем лажних или изопачавањем или прикривањем истинитих чињеница изазива или подржава какву заблуду, казниће се за превару тешким затвором, поред које се казне може изрећи и новчана казна до три хиљаде марака, као и губитак грађанске части.“

Талијански казнени законик од 1889 у чл. 413 прописује: „ко лукавствима или лажним представљањима, која су подобна да обману или заведу туђу искреност, доведе некога у заблуду и на тај начин себи или неком трећем прибави какву противзакону корист на штету другог лица, казниће се затвором и т. д.“

Нови норвешки казнени законик од 1902 у § 270 даје следећу дефиницију преваре: „превара је кад ко, у намери да прибави какву противзакону корист, доведе или помаже да се какво лице доведе у заблуду, подржава га или помаже да се оно подржава у тој заблуди и то све у циљу да то лице изгуби један део своје имовине или имовине свога пуномоћника.“

Српски казнени законик у § 251 наређује: „као варалица сматра се онај, који другога из користољубљивих намера лукавим и лажним представљањем или изопачавањем и прикривањем истине наведе да што на уштрб свог имања учини или не учини.

Исто тако варалица је и онај, који заблуђење у ком се неко наводи из користољубљивих намера подржава, и ово на повреду имања заблудившег употреби.“

Наведене дефиниције показују, да ни једна од њих није потпуно слична ма којој другој из ког другог законика. Па ипак изгледа, да та различност није тако ве-

Овај распис начелство ће саопштити, надлежним путем, свима полицијским органима и свима општинским судовима у своме округу у најкраћем могућем року.

ПБр. 30672.

7. децембра 1905 год.

Београд.

Министар
унутрашњих дела.

Ив. Павићевић с. р.

лика и значајна као што то на први поглед изгледа. Темељније поређење, и поред све различности, показује нам доста јаку аналогију, коју можемо видети, ако код криминалиста разних земаља потражимо услове које они траже за постојање кривичног дела преваре.

И по Героу (Garrou Traité t. V. p. 547) и по Лусту (v. Liszt, Lehrbuch) превара је оштећење туђе имовине, произведено лукавом обманом, у намери да се себи или трећем прибави противзаконно корист. Из ове дефиниције изилази, да су потребна три разна елемента за постојање кривичног дела преваре: 1) материјални елемент, резултат обманљиве радње; 2) морални елемент, намера виновникова, и најзад 3) трећи елемент образује средство којим је постигнут резултат. Превара постоји ако се сва ова три елемента стеку заједно, и ако загледамо у одредбе разних законика, које говоре о превари, ми можемо код свију разликовати сва три елемента.

Да би могли ово утврдити, зауставићемо се прво код материјалног елемента: резултат обманљиве радње. Најтачнији израз за овај елемент налазимо у немачком казненом закону, који у § 263 тражи као резултат: оштећење туђе имовине (ко... туђу имовину оштети...). Овине су слични и закључци у § 197 аустријског казн. законика, у чл. 413 италијанског казн. законика, и ако је формулисано мало на други начин (... на штету другог лица..), и у § 270 норвешког к. законика. Несумњиво је, да код свих ових законика треба обманљива радња да проузрокује штету на имовини другога, т. ј. да имовинска штета буде резултат радње. Исти се закључак може извести и код француског Code pénal. Он у свом мало нејасном наређењу тражи као директан резултат радње „да ко преда или изда, или покуша да преда или изда новац, покретност, и т. д.“, а после овога за свршеност кривичног дела тражи још и задржавање предатих ствари на штету њиховог сопственика. Превара се по овом закопику, одиста, састоји у томе да се туђа имовина оштети, и Гаро као другу погодбу за ово кривично дело означава добивање противзаконно корист на штету другог.

Белгиски казнени законик, чије је правило о превари изређено на француском code pénal, нешто је изменио и упростио ово питање на тај начин, што је избацио ову другу погодбу code pénal, т. ј. задржавање предатих ствари на штету сопственика. По белгијском казн. закону ма-

теријални елемент састоји се само у „предавању или издавању новаца, покретности, и т. д.“ И ако се овде не тражи изречно постојање оштете, ипак се за то сматра да се она налази у предаји ствари, која се тражи законом.

Из овога излази да с погледом на материјални елемент овог кривичног дела, нема стварне разлике између поменутих разних законодавстава, јер између свију њих постоји потпуна аналогија у тражењу, да радња мора произвести штету на имовини обманутог или ког другог лица. Али поред свега тога општа формула немачког казненог законика садржи најтачнији израз за ово битно обележје преваре. Она би могла послужити као најбоље решење за овај део постављеног питања, јер се њоме могу задовољити све практичне потребе.

(поставиће се)

Д-р Бож. В. Марковић.

КРИМИНАЛНА ПСИХОЛОГИЈА

(НАСТАВАК)

J. de Goncourt у свом спису „Историја Марије Антоанете“ мисли да жене и у стварима називу и гледају личност т. ј. човека и своје схватање о предметима и стварима управљају и руководе из симпатије или антипатије према самој личности. И то је тачно. Нека когод само покуша да једној жени исприча какав кривични случај, који је сам собом занимљив и може пробудити живо интересовање, али у коме личности неће бити казате именима, него означене само писменима А, Б, В — шта ће бити? Жена, не само да неће изрећи свој суд и мишљење о предмету самом, него неће према самој ствари заузети никакав положај. „Који су ти људи?“ — то је прво њено питање. „Шта су они? Колико су стари?“ и т. д. — то су прва питања на која се мора одговорити, да се зна, па тек онда може доћи остало. Отуда и јесте то да се о једном случају има сасвим различито схватање; то зависи од тога: кога се сам случај тиче, или на кога се односи. Ту се јављају најневероватније ствари. Узмимо један овакав случај: два човека су се међусобно потукли и жена, која је ту тучу посматрала, описује сам догађај како је текао. Ако су обе стране биле подједнако јаке; ако су обе имале подједнако оружје, то ће жена у своме причању и описивању догађаја једној страни безусловно претегнути, па ма на једну од спорних страна дотле не познавала. У своме опису жена ће на једну страну бацити више светлости, на другу више таме. Ако је један од оних, који су се међусобно тукли, случајно имао лепе очи, или се некако случајно, кавалерскије од другог понашао, жена ће бити на његовој страни, и обратно. Нико не прича, а најмање жена, ствар, излажући само факта и чињенице — расуђивање и закључак се увек провуку кроз излагање. — У оваким случајевима је као у романима: жена, која чита роман једног, (који је симпатичан)

јунака одликује пажњом, другога не мари. Тако и при криминалним случајевима: онај, који јој је симпатичан, и ако је учинио убиство, учинио га „врло лепо и фино“, а убијени је тада „досадни филистар“ у њеним очима. Негде додаје, негде одузима, према симпатији или антипатији коју поклања лицима.

Нико не може тврдити да се оваке појаве дешавају само код жена; али форме и облици у којима се јављају, код људи нису никада тако типичне и јасне, као што су у случајевима код жена.

Интересно је расуђивање жена. Avenarius прича о једном енглеском брачном пару, како је повео разговор о анђелима. Говорило се о анђелским крилима. Муж је био мишљења да је сумњиво да ли анђели имају крила; жена јетвр дила „то мора бити.“

Сразмерно ретко овако неоправдане тврдње женске јављају се у случајевима где је одвајање, где се регресивно т. ј. аналитички поступа. Њима је много теже спајање, састављење, везивање, синтетичко прогресивно поступање — и тада се помажу само тврдњем. Lafitte доказује да женске, које уче медацину, не могу да иду у стопу са мушкима где је у питању синтетична даровитост или способност. Legoux вели: „Кад би сви злочинци били остављени женама, оне би их, у наступу првога гњева, све побиле, а када би се сачекало да их тај гњев са свим прође, оне би те исте злочинце све ослободиле. Први моменат се објашњава лако инстинктивном надражљивошћу, страшношћу за задовољењем осећања правде и правичности, која тражи брзу освету за учињено дело; други моменат показује одступање и застрашивање од сваког епергичног, закључног расуђивања — праву, истиниту правичност оне не знају. И сам Шилер вели „људи суде по расуђивању, по разлогу, женин суд је њена љубав. Жене могу волети и мрзети, али бити правичне — и не волећи — ту паметну вештину неће оне никада ни ценити ни научити.“

Од интереса је и питање: каква је, у погледу часности, жена, која одговара за кривицу, која стоји пред судом. Не бити искрен и лагати није једно исто. Неискрен човек не говори истину, лажов говори неистину. А ту има разлике. Неискреност је кад се један део истине прећути; неискрен човек може ништа неистинито рећи, па опет зато у ствар унети много више тешкоће, нејасности и забуне, него лажов. Стога је неискрен човек обично опаснији у кривичним пословима, него лажов, јер се онај много теже може ухватити и обелоданити, него лажов. Неискреност је специфично женска особина; ако се пак и код човека налази, то је онда тај човек женске природе. Мужанство и неискреност јесу појмови, који се искључују. Жене ништа више не лажу од људи, али у њиховим исказима има више неискрености. Но за ту особину женску нису само саме жене криве — криви су још и људи, а и социјални односи и прилике. Lombroso изналази узроке женској лажливости и оправдава их слабостима, које жену гоне на лаж, напомиње мен-

струацију, при којој жена мора болове да прикрива; томе је најзад гоне осећај стида, сексуални избор, скривање година старости, погрешака, мана својих, болести, за тим жеља да буду допадљиве, интересантне и слабо хладно расуђивање — све те ствари имају утицаја на жену и она је, како Ломброзо закључује, једно велико дете. А Haubert додаје: „Женама нико истину не говори и, кад се, после, пред њом нађу, оне је одбацују. Оне нису искрене ни према себи самима.“ То је тврдње тачно, нарочито за случајеве криминалне природе. Жени је далеко теже да буде лажлива, него неискрена. Црте на лицу, покрети, очи, дисање — све то издаје, кад се лаже. Другачије је где се неискреност показује.

У вези са неискреношћу стоји вештина претварања, која више почива на неискрености, него на лажливости. Schopenhauer вели: „Природа је жени дала само једно средство да се брани и заштити — претварање. Њој је та особина урођена и њена примена је тако природна, као животињи што је употреба њена оружја; шта више жена се осећа тиме у неком степену у свом праву.“ Са претварањем се криминалиста има много да бори. Сетити се ваља само суза што их претварање пролива. Један Енглеж каже: Жену што плаче и често лије сузе, треба толико исто жалити, колико жалимо гуску што иде боса. А руска и пољска пословица то потврђује овако: „Не веруј коњу, који се зноји, чивутину који се куне и жени, која плаче.“ У сузама жениним увек има мешавине од поезије и истине. Али жена без разлога никад не плаче; то могу само мала деца и нико више. Мало разлога и основа, мало времена, мало нешто аутосугестије и уображења — тада може жена плакати, али те су сузе увек хладне т. ј. остављају нас хладним. Те сузе немају ничега заједничког са тихим сузама бола, страдања, са сузама које сплакују уништenu срећу.

За криминалисту је и ако не од важности, а оно од интереса да зна, да ли жене могу држати реч. А посматрамо ли поступке и дела женина, то ћемо се уверити да ни у њима жена не познаје оштру разлику и границу између правичности и неправичности. Другим речима она поставља ту границу другачије, него што је људи постављају; неки пут је та граница више, али најчешће је ниже, него код човека. Неки пут жена изгуби разумевање да разликује шта је допуштено, а шта не. Тај је случај најчешће онде, где је граница између допуштеног и недопуштеног лабава. Најчаснија и најскромнија жена неће осетити ни најмању грижу савести преносећи какву ствар кроз ђумрук скривајући је. Шта више има их и таквих, које осећају велико задовољство, кад могу какву ствар да прошверцују, ма то била и ствар од пола динара вредности. Познавалац жена Bogumil Goltz у свом делу „Прилози за карактеристику и природну историју жена“ ово вели: „Необична је ствар стаповати са женом на граници; три Јеврејина укинуо немају толико талента и дрскости за шверцовање, колико једна жена... И њима никако не иде у

главу што држава и општина гони по-ступке шверцовања. Још и ово вреди поменути: жене врло радо слушају и њих јако занимају приче и догађаји шверцовања, протурања, кријумчари и т. д. Има жена, које и против гласно изречена мужевљева захтева и молбе ипак кријумчаре, јер то им је у крви и не виде нечасност тога посла. — Зна се да при игри на картама жена радије вара, него човек. Е. v. Hartmann наглашава да је жена крадљивица, фалсификатор из пасије и највећа драж у игри за њу је кад може да превари; а Ломбрози је једна госпођа признала да је једној жени врло тешко да у игри не вара. У великим коцкарницама много се више пази на жене него на људе да не преваре, јер жене не само да чешће, него и боље и вештије варају.

(свршиће се)

М. Павловић.

Борба против интернационалног криминалитета

(НАСТАВАК)

Скорашњи претреси несумњиво су утврдили, ма колико то на први поглед изгледало невероватно, да међу злочинцима различитих земаља постоје нарочита удружења, било у циљу присвајања туђе имаовине, било у циљу рушења облика владавине, убијања државних поглавара и политичких личности.

Да би парализовали последице ове интернационалне опасности, за коју се вели да је један од елемената човечанства, и да ће ишчезнути заједно са њим, државе морају прибећи двема по својој природи сасвим различитим врстама мера.

Пре свега, свака држава мора пажљиво извидети: је ли потребно да изврши ревизију свога законодавства на начин којим би се обухватили и они казни акти који му данас измичу, и који су резултат нових потреба и операција?

Довољно је поменути само један пример, а на име: да је дефиниција преваре у француском казненом закону врло ограничена, и да с тога многи плачкаши туђе имаовине остају неправедно некажњени. Наши судови налазе се у немогућности да казне извесне факте, који у основи али не и по форми имају карактер преваре.

Тако исто има места строгом кажњавању оних личности, које дају прибежишта онима за која знају да су повредили закон, па ма то било и у страни земљи. Зашто је јатаковање казни само у оном случају кад се односи на кривицу која је у вези са губитком грађанске части?

На другом месту, одајући свако признање идеји, која се последњих година све више и више развија, и која од казне захтева да поправи осуђеника, ми мислимо да не треба ићи сувише далеко у хуманитарном правцу, нарочито у ономе што се односи на повратнике. Ове злочинце из навике немогуће је поправити, и с тога их треба ставити у немогућност да иоле наносе штете друштву.

Али, допуштајући да је казни законодавство у свакој земљи потпуно у горе означеном смислу, и да су судије много строже по што их ми замишљамо, ипак настаје питање: која средства треба још употребити да би се стало на пут напретку интернационалног криминалитета?

Треба, пре свега, дати судовима и чиновницима разних земаља право да могу директно саобраћати међу собом. У сваком важнијем центру треба да се налазе агенти разних држава, као нека врста интернационалних агента, који би имали право да за злочинцима трагају по свима земаљама, па чак и да их затварају.

Систем антропометријско-судске идентификације (Бертилонаж), треба распрострајити у свима државама са интернационалном разменом картона и фотографија.

Специјални и строг надзор мора бити установљен по свима већим железничким станицама и пристаништима. На овим местима стално ће се налазити интернационални агенти и, путем телеграфа или телефона, одржавати везу са властима великих центара.

Установу екстрадиције, онакву каква је данас, треба, по мом мишљењу, у неколико модификовати. Ту је, на првом месту укидање формалности у погледу узјамне преписке између судских и полиц. власти у стварима који се тичу интернационалног криминалитета. Зашто да ова преписка не буде директна?

Најбоље би било, кад би постојала једна генерална конвенција о екстрадицији, као нека врста интернационалног закона, која би обухватала све цивилизоване државе. Систем француски, који даје права извршној власти да решава о екстрадицији, могао би се у основи генерализовати и применити и на оне земље које се, као Енглеска, приликом решавања о екстрадицији, упуштају у детаљно претресање истраге.

Најзад, зашто не допустити, саобразно ономе што је решио институт за међународно право (у Оксфорду 1880 године, чл. 6.), да држава може допустити издавање и својих поданика бар у извесним случајима, које, разуме се, треба прецизирати. Сасвим је природна ствар, да у кривичној материји буде судија, пре свију других, она држава на чијој је територији дело извршено.

Ово су на брзу руку скупљена, различна средства за сузбијање интернационалног криминалитета. Надамо се да смо утврдили, како нови обичаји, фаворизирани лакоћом саобраћаја, морају повући и стварање нових мера, чији главни циљ мора бити у томе да злочинци не остају некажњени, прелазећи брзо с једне територије на другу.

И поред свих разлика и несугласица међу народима, интелигентни људи, који узимају учешћа на интернационалним конгресима, већ су се прецизно изјаснили за подизање једног непробојног насипа према таласима криминалитета, који нема отаџбине. Силе целог друштва морају се сјединити против општег непријатеља. То је дужност која се намеће свима државама.

* * *

Изложене идеје и закључци француских криминалиста били су полазна тачка међународном криминалном конгресу у Хамбургу (септембра месеца тек. год.) да дефинитивно реши питање о борби против интернационалног криминалитета. Решењу овом претходили су реферати *Dr Lindenaу*-а шефа криминалне полиције у Паризу и *Dr Kopff*-а, шефа криминалне полиције у Хамбургу. За нас је од нарочитог интереса реферат последњег, у коме се систематски и детаљно претреса наше питање.

Тако, пре свега, *Dr Kopff* говори о *иој-му* међународног злочинца, и вели; *да под међународним злочинцем ваља разумети оног злочинца, који стално (као занат) и у више разних земаља врши злочине.*

Да би неко могао бити окарактерисан као међународни злочинац, потребно је, дакле, ово двоје:

а) да је злочинац по занату (професионални) и

б) да за поље свога рада има више држава.

Јасно је, према овоме, да се у међународне злочинце не могу ни у ком случају убројати *случајни злочинци.*

Пошто је констатовано, да међународни злочин није ништа друго до последица данашњег међународног саобраћаја, *Dr Kopff* вели ово:

„Главни облици међународног злочина јесу *крађа и арсера.* Тек у другом реду долазе *фалсификатори новца и трговци с белим робљем,* као врста злочинаца *sui generis.*

Има више врста међународних крадљиваца. Ту су, на првом месту, међународно организоване лоповске банде за разбијање дућана и каса. Таква једна банда била је и она под *Папа Костом*, која је у времену од 1890—1893 год. обила преко 30 каса и дућана у Марсељу, Бечу, Пешти, Минхену, Прагу и Дрезди. Једноликост начина извршења ових дела, упутила је најзад, полицију на прави пут и учинила да злочинци буду похватани.

Док се ова група међународних крадљиваца одликује насиљем и техничком спремом у извођењу својих операција, дотле се друга група — *кесароши* — одликује вештином — *извежбаном* руке. Захваљујући овој својој особини и обилним материјалним средствима којима располажу, ови злочинци посећују све могуће свечаности, параде, изложбе, међународна купатила и т. д., и на свима овим местима, користећи се множином и отменошћу публике, изводе своје најдрскије операције.

Железнички и хотелски лопови, и ако различити по именима, односно пољима свога рада, веома су слични, скоро идентични, у понашању и извођењу својих операција. Док први путују увек првом класом и у најскупоценијем путничком оделу, дотле други одседају у најбоље хотеле и носе са собом најскупоценији путнички багаж. И једни и други понашају се веома отмено и радо се служе звучним именима и титулама.

Друге две врсте међународних лопова: *лопови дућански* и *лопови à l'américaine*

(који краду по американски) чине прелаз ка међународним варалицама. Први краду искључиво по јувелирским радњама, док се специјалитет других састоји у томе, да место украденог предмета подметну предмет сличног изгледа.

Године 1892. два Талијана: неки Рикардин и Ерико Агостино, упознали су се у Хамбургу са једном постаријом дамом, коју су најзад наговорили, да своју готовину, у 150.000 динара, пренесе из једне банке у другу. У самом путу лопови су успели да промене госпођин портфељ, и да јој, у место хартија од вредности, подметну сличан портфељ са хартијом од новина. (свршиће се)

ПОУКЕ И УПУТИ

Један случај из закона о уредби о наплаћивању акциса, у корист општинске касе.

Одбор општине матарушке, на предлог суда исте општине, донео је одлуку на дан 18. марта 1904. год. Бр. 36., да се од механичаре, који држи механу у матарушкој бањи, наплати на име акциса 100. дин., и да се иста сума унесе као приход у буџет општински.

Кад је ова одлука саопштена Радомиру В., закупцу матарушке бање, он је противу исте изјавио жалбу средској власти.

Средска власт решењем својим од 5. октобра 1904. године Бр. 15082. одбацила је жалбу жалитељеву као неумесну, а одлуку суда и одбора одобрила као на закону основану.

По изјављеној жалби од стране жалитеља противу овога решења, Државни Савет, одлуком својом од 7. октобра 1905. године Бр. 7282., поништио је решење надзорне власти Бр. 15082., којим је одобрена одлука поменутог суда и одбора, о наплати акциса од жалитеља одсеком, као неправилно, са ових разлога:

Када је жалитељ још приликом саопштења одборске одлуке, на акту КБр. 36., изјавио, да он није пристао да акцис одсеком плаћа, па то и у својој жалби, изјављеној надзорној власти, истицао, онда је ова била дужна, да с обзиром на ту изјаву и уредбу о наплаћивању механског акциса под 5) (од 6. јуна 1840. године са допунама од 26. јануара 1861. године.—Збор. II. стр. 7. и Збор. XIV. стр. 4), по којој, ако нема споразума, плаћа се одређена такса на искрчљено пиће, оцени, да ли је ожалбена општинска одлука противна овој одредби или не, па према томе даље, по чл. 152. закона о општинама, поступи.

За одлуке одбора општинских, којима се опрашта интерес дужницима општинским, није потребно и одобрење Државног Савета.

Одбор па за тим и збор општине оцачке, на дан 8. априла 1905. године, донели су одлуку, да се извесним општинским дужницима опрости интерес на позајмљени општински новац.

Државни Савет, коме је ова одлука била упућена на одобрење, нашао је, да за ра-

сматрање овог предмета није надлежан, јер овде није у питању отуђење непокретности — случај из тач. 3. чл. 33. закона о општинама — па је одлуком својом од 9. септембра 1905. године Бр. 6280., на основу чл. 25. саветског пословника, вратио предмет нерасмотрен, јер је упућен ненадлежној власти.

Рок за изјаву жалбе за општине рачуна се од дана, кад је дотично решење примио општински суд.

Одбор општине бољевачке донео је одлуку, од 20. јула 1905. године Бр. 997., о месту, на коме ће се подићи општинска судница, и о кулочној такси — за откуп од личног рада — кулука.

Ову одлуку, на основу чл. 152. закона о општинама, задржао је од извршења начелник среза студеничког решењем својим од 25. августа 1905. године. Бр. 9598.

По изјављеној жалби од стране општинског суда противу овога решења, Државни Савет одлуком својом, од 11. новембра 1905. год. Бр. 8056., одбацио је жалбу као неблагоприятно поднесу, јер је ожалбено решење средске власти општински суд примио још 26. августа 1905. године под № 1440., а жалбу средска власт као ненадлежна по чл. 172. закона о општинама, примила је тек 24. септембра 1905. године. — дакле, после рока предвиђеног у чл. 171. закона о општинама. На питање о благовремености не може утицати то, када је председник општинског суда сазвао одбор и ову одлуку о њему саопштио, јер је то чисто унутарња ствар, која не може зауставити ток рока за изјаву жалбе, пошто би иначе увек била изиграна одредба чл. 171. закона о општинама. М. В.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Јосиф — Јован — Поповић, звани „Чича Јоса“, препредена варалица и лопов, опет је код нас дошао, колико да му се име не заборави.

Када је претпрошле године, ускоро по издржању петогодишњег затвора, протеран на свакада из Србије у Аустро-Угарску, мислио се да се овоме више неће враћати, а и он се сам тада зарекао да га нећемо више видети, пошто писмо умели да ценимо његове „заслуге“ за Србију, те да му по коју грешку и пропустимо.

До душе, он није амо дошао својевољно, већ у пратњи једнога „редара“, којим га је полиција у Руми почастовала, али ипак сам је дао повода за то, представивши се тамошњој полицији поводом једне извршене преваре као „Јован Николић“, из Крушевца у Србији, под којим је именом и спроведен у Београд. Сигурно је мислио да га у Управи неће познати, нарочито још када је своју дугу, као снег белу браду, ошишао, те је тако и покушао под тим именом да се у Управи града Београда прикаже.

— Какој срећи имамо да захвалимо за твој долазак амо — зашта га чиновник Управе, видећи пред собом познатога „Чича Јоса“ са лажним именом у спроводници?

— Е, мој господине, још ви овде не знате шта су „Швабе“. Не дају они Србину, нарочито још ако је из Србије као ја, ока отворити. Гањају га где стигну, само да га упропасте. А гледам како се они овде код нас башкаре као у својој кући. Е није друкше него бих овако под старост изашао из коже кад то видим — отпоче „Чича Јоса“, држећи да га дотични чиновник не познаје.

— А одакле си родом и шта си тамо по Аустрији радио? — питаше га даље чиновник, правећи се и сам да га не познаје.

— Из Крушевца сам, а отишао сам тамо послом као комисионар неких трговачких фирми из унутрашњости и кад сам дошао у Руму....

— Доста, доста, „Чича Јоса“, немој више да се мучиш измишљајући лажи, познајем те добро, писи ти Јован Николић, комисионар, већ наш познати „Чича Јоса, инжињер“ — прекиде га чиновник.

— Ама зар ме и ти, дијете, познајеш, Бога ти?

— Познајем те, боме, него шта ти и мислиш. Нама полицајцима то је и дужност да упознајемо такве људе као што си ти.

— Па шта мислите да радите сад са мном?

— Ништа друго, већ да те вратимо одакле си и дошао.

— Немојте, молим вас, ја тамо немам куд, а неће ме ни примити, јер сам ја заиста српски поданик, пошто сам у Србију прешао још 1857. године и у њој се највише бавио. Пошто знам да ме ни ви овде нећете трпети, ма да ја нисам више онај стари Јоса, пустите ме да идем у Бугарску, тамо ме не познају, те ћу моћи скромно и поштено живети са мојим знањем и умењем.

— Добро, да ти учинимо по вољи, само те нећемо самог пустити, већ ћеш бити отпраћен до границе са свима почастима, које твоме рангу и положају припадају, а после иди преко границе куда знаш.

— Ама немате чега да се плашите, ја сам већ престарио за рђаве послове и кад би ме пустили ја бих с места....

— Ништа, ништа, не може друкше бити, „боље коња везати, него после за њим натежати“.

Тако је чича Јоса, одморив се добро у Управној „Главњачи“, где је имао част упознати се и спријатељити са својим руфетљом Младеном Варишићем, био спроведен за Пирот.

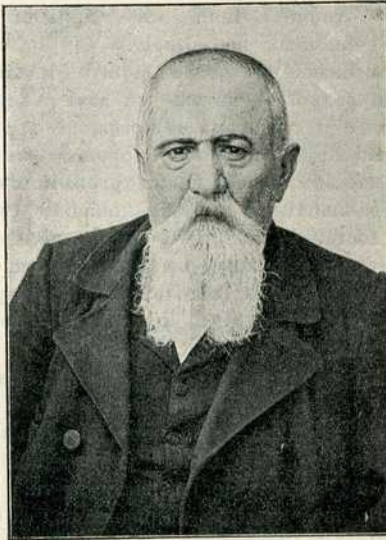
На 2—3 дана по његову спроводу, Варишићу стигне од њега отворена карта из Цариграда из Бугарске, у којој је, надајући се да се више неће скоро вратити у Србију, хтео да искаси сав гнев против свега што је српско.

— Запамтиће ме Србија, идем право у Македонију са бугарским комитама, па кад се тамо са Србима наплатим, онда ћу, ако останем жив, показати свету шта се у Србији са мирним и поштенним људима као што смо нас двојица ради под фирмом законитости и уставности.... грмео је између осталог „чича Јоса“.

Он је, спремајући се да ће се у Београду сви испрегурати од страха кад чују да његово осведочено јунаштво иде у комите. Међутим његова је карта произвела само један осмејак при помисли на његову фигуру и комитаук, па је отишла у* свој ред фасцикуле лопова и варалица.

На недељу дана после овога, Управа града Београда добила је питање: је ли она и за што протерала бугарског држављанина *Ивана Хаџи Станкова*, који се у Софији жалио да је гањан и протеран из Србије као политички мученик и бугарски поданик.

Из тога акта одмах се видело, да тај Хаџи-Станков према личном опису и осталом није нико други до *«Чича Јоса»*, који се у Софији

под јим лажним именом представљао, долажући да је родом из Видина, но да је његов отац Никола прешао у Неготин 1862. год., где се стално настанио са породицом; да је као дечко отишао у Беч ради изучавања куварства, одакле је 1870 год. дошао у двор код пок. краља Милана за шефа «оријенталне кухиње», где је остао све до 29. маја 1903. год. Даље, да му је син Милутин Х. Станковић, бив. пешадиј. капетан I класе у XVIII. пешад. пуку, као начелник страже погинуо 29. маја 1903. године бранећи краља, да је он по том тражио да се

чајући триста чуда шта је све са њим рађено, нарочито што је Бугарин.

Био је све лепо улесио и придобио многе симпатије због свог «политичког мучеништва» и ко зна на чему би се зауставило бугарско сажалење, да наше софијско заступништво за ово није сазнало и по добивеном обавештењу о лажном «Хаџи-Станкову» известило софијску полицију о његовој високој личности, те тако претворило у прах и пепео све лене наде чича Јосине и учинило, да га бугарске власти испрате одакле је и дошао.

Тико се сад опет налази у «Главњачи» где смишља како ће се представити на новој територији, у коју буде пребачен.

Он је родом из Суботице, стар око 74 године, омален је, шижак, просед, очију жутозелених, чела косог, по десној мишици обасут је ситним мрким пегамма, а по леђима младежима.

У Србији је живео дуже времена, махом varaјући и арајући на разне начине. Готово нема те професије, коју није не се узимао. Био је он и келнер, и учитељ језика, и трг. агент, чиновник у пензији, официр у пензији, сензал, адвокат, и т. д. како је кад требало, али најрадије је узимао титулу инжењера, у ком је својству раније дуже времена varaо сељаке по неготинском округу.

Последње бављење у Београду употребио је на пумпање странаца. Држао је на Варош Капији пристојан стан, у који је као посредник довлачио странце, представљао им Србију обетовану земљу и на име лиферација и концесија дизао велика аконта.

На свашта је готов само да до пара дође. За једног нашег имућног суграђанина, који је имао живу нераздесу жену у иностранству, набавио је лажна уверења дотичне државе, на основу којих је овај венчан са другом женом, али због тога у мало обојина нису зглавила.

Чак и у затвору нађе он прилику да се користи. Једном приликом кад је био у Упра-

вљаник одмах дојурно, за Турке гарантовао и у слободу их пустио, но весели чича Дојчин у мало није страдао због овог Јосиног пазара.

Јоса је пропутовао цео Балкан и Аустро-Угарску, и влада свима језицима тих земаља.

У Београду је два пута осуђиван за крађе и преваре: први пут 1898. год. на три године, а други пут 1901. год. на пет година затвора.

Чича Јоса имао је и жену, достојну његова имена. Она је 1901. год. умрла у притвору Управе града Београда од радости кад је видеала да је притворен и један њен противник, због кога је она била затворена. Како га је видеала, грохотом је се насејала и одмах као стена пала мртва на земљу!

Док издржи досуђени му затвор у Управи града Београда, Чича Јоса ће бити протеран у Аустро-Угарску, те се скреће пажња властима да му не дозволе повратак, а у случају преласка да га одмах врате натраг. Ж. Л.

ПОТЕРЕ

Стојан Димић, тежак из Кучајне, окриљен је код начелника среза звишкога због разбојништва, али се налази у бегству. Он је стар 40 година, средњега таса, правилног лица, бркова и браде плаве, често се према потреби и брија, косе је ретке и плаве, а на себи носи сељачко одело. Начелник среза звишкога, депешом Бр. 10656. моли да се трага за злочинцем.

Јован Вакић, бив. чиновник железничке дирекције има да одговара за крађу код кварта теразијскога Управе града Београда, но сада се не зна где се налази. Он је стар 39 година, омален, лебео, црномањаст, малих бркова, обријан, у оделу је обичном грађанском. Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за Јованом трагају и у случају проналаска известе о томе кварт теразијски с позивом на Бр. 11793.

Спасоје Пајовић, слуга, родом из Старе Србије, стар 39 год., раста средњег, црномањаст у опште, окриљен је код начелника среза беличког због крађе стоке. Крадљивац је у бегству, па с тога се позивају све полицијске и општинске власти да га у својим домаћима живо потраже и пронађеног спроведу поменутом среском начелнику с позивом Бр. 19584. УБр. 4382.

Непознати допови ноћу између 12. и 13. тек. м-ца украли су са нишког стрелишта 7 комада пушака, система Кокиног, а под овим бројевима и серијама: а 8501, и 7221, и 3922, ј. 4319, ж 4005, е 5240, а 9189, б 2971 и б 32. Скреће се пажња свима полицијским и општинским властима на ову покрађу.

Крађа стоке. Ноћу између 3. и 4. тек. м-ца непознати крадљивци украли су једног коња Радулу Петруцу из Дубоне. Коњ је блазе вране, на леђима има белегу од убоја, без роваша. Преноручује се полицијским и општинским властима, да за крадљивцем и покрађом трагају и о резултату известе среску власт у Кучеву с позивом на Бр. 10757.

убице казне те је био грозно гањан, да је на послетку због увреде Величанства осуђен на 2 год. робије, које је издржао у Пожаревцу, а по издржању осуде да су га српске власти протерале у Бугарску, отевши му и последњу крајнару, коју је још био сачувао и т. д., при-

вином затвору буду притворена два Турчина због кријумчарења. Он им узме 30 круна, колпко су још имали, па да их спасе затвора и доиста и спасао их је: написао је на турском језику једну педуљу ондашњем турском посланику и некако је кришом послао, те је по-